

Velké přehrady jsou na sucho připraveny, kvůli nedostatku sněhu může na jaře chybět voda v tocích

11.2.2020

Tisková zpráva – Přestože deště z posledního týdne na většině území alespoň dočasně zvýšily průtoky ve vodních tocích, zásoby vody ve sněhu zůstávají minimální. V porovnání s loňským rokem jsou celkové zásoby přibližně desetkrát nižší, v okolí některých přehrad dokonce nulové. Silně podnormální zůstávají i hladiny podzemních vod. Na většině vodních děl snížili vodohospodáři odtoky na minimální hodnoty, aby zajistili dostatek vody pro jarní a letní měsíce.

„Prakticky od začátku roku s obavami sledujeme stav srážek na našem území. Situace se v posledním týdnu alespoň částečně zlepšila, přesto bude velkým problémem chybějící sněhová pokrývka. Nejen, že se nedoplní zásoby podzemní vody, ale voda bude pravděpodobně už brzy na jaře chybět i ve vodních tocích,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman, který dnes kvůli hrozícímu nedostatku vody mimořádně jednal s generálními řediteli státních podniků Povodí.

V jednotlivých povodích museli vodohospodáři v uplynulých týdnech snížit odtoky z velkých přehradních nádrží na minimální hodnoty. Díky tomu jsou důležité přehrady naplněny z více než 80 procent. Výjimku tvoří vodní dílo Orlík, které má kvůli rekonstrukci zásobní prostor snížený zhruba na třetinu, ale od příštího týdne by se mělo začít pozvolna napouštět.

„S řediteli státních podniků jsem dnes hovořil o situaci v jednotlivých povodích a opatřeních, která přijímají. Prioritou je, aby nebylo ohroženo zásobování obyvatel pitnou vodou. Probírali jsme nejen kroky, které mohou udělat bezprostředně, ale také dlouhodobá opatření, která nám zajistí dostatek vody i do budoucna. Mírné zimy s nedostatkem sněhu se totiž budou opakovat stále častěji,“ uvedl ministr Toman.

S řediteli jednotlivých Povodí se Miroslav Toman dohodl, že Ministerstvo zemědělství bude vždy na začátku týdne zveřejňovat aktuální stavy naplněnosti přehrad, průtoků, podzemních vod a zásob vody ve sněhu za jednotlivá povodí.

Přestože zásobování obyvatel pitnou vodou zatím není ohroženo, v létě mohou být omezovány odběry vody pro průmysl nebo zemědělství. Je také pravděpodobné, že již během jara se vodní toky dostanou do stavu sucha, menší toky pak mohou vyschnout úplně. Aktuální odhad celkového množství vody ve sněhové pokrývce na území ČR je zhruba 0,126 mld. m³, což představuje v průměru zhruba 1,6 mm (1,6 litru) na jeden metr čtvereční.

S ohledem na jednoznačně nejhorší zásoby vody ve sněhu za posledních několik let v jednotlivých povodích očekávají vodohospodáři, že v případě výskytu podprůměrných srážek a vysokých teplot během léta dosáhne sucha v roce 2020 ještě vyšší intenzity, než v letech 2015 a 2018. V souvislosti s velmi nízkými zásobami vody ve sněhu lze předpokládat velmi

rychlý a krátký průběh jarního tání s následným rychlým poklesem průtoků. V souvislosti s nízkým stavem hladin podzemních vod lze očekávat, že ke konci jara a během léta mimořádně klesnou průtoky u velkého počtu sledovaných profilů, menší vodní toky mohou zcela vyschnout.

Ministerstvo zemědělství (MZe) v současnosti dělá řadu aktivit k omezení následků nedostatku vody. V loňském roce do těchto opatření investovalo 13,7 mld. Kč. Pokračuje příprava navýšení hladin Novomlýnských nádrží o 35 cm, čímž by se podařilo zadržet až 9 mil. m³ vody navíc oproti stávajícímu stavu. V současnosti končí předběžné posouzení, zda bude nezbytné vypracovat kompletní posouzení vlivu na životní prostředí (EIA), MZe předpokládá, že vodní zdroje na jižní Moravě budou již v tomto roce posíleny, mimo jiné k zaplavování chřadnoucího lužního lesa v poldru Soutok.

Připravuje se navýšení počtu lokalit v Generelu chráněných území pro výstavbu budoucích přehradních nádrží v případě, kdy nebudou vodní zdroje dostatečné. Návrh počítá s rozšířením současného seznamu 65 lokalit o dalších 47. Tyto nové lokality byly projednány se 123 obcemi, jejichž katastry by při realizaci nádrží v budoucnu byly dotčeny. Obce a krajské úřady odsouhlasily a podporují 31 lokalit, ty chce MZe do Generelu uplatnit.

MZe také v letošním roce zahájí rekonstrukci pátečních vodovodů a propojování vodovodních soustav, v příštích dvou letech do těchto projektů investuje půl miliardy korun. V následujících deseti letech plánuje MZe investovat také 6,2 mld. Kč do budování koncových vodovodů v obcích, celkem jde o 1400 opatření lokálního charakteru. Náklady na navržená propojení vodárenských soustav a skupinových vodovodů jsou 22,6 mld. Kč. Jde o 59 opatření nadregionálního charakteru.

V legislativním procesu je nyní také novela vodního zákona, která mimo jiné zavede tzv. komise pro období sucha. Ty budou fungovat na krajské i celostátní úrovni a v případě potřeby budou moci upravit, omezit nebo zakázat nakládání s vodami, omezit užívání vody z vodovodu nebo nařídít na vodním díle mimořádnou manipulaci nad rámec schváleného manipulačního řádu. Podobně jako komise pro sucho již několik let úspěšně fungují povodňové komise, podstatou je operativní rozhodování na základě rozsáhlé sítě informací o výskytu vody v konkrétním území.

Situace v jednotlivých povodích

Povodí Vltavy

Zásoba vody ve sněhu je k dnešnímu dni 43 mil. m³, loni byla 1328 mil. m³. Ve většině vodních nádrží v povodí Berounky, Sázavy a Vltavy zůstávají zachovány minimální zůstatkové průtoky. Zvýšené průtoky z minulého týdne způsobené vydatnými srážkami a táním sněhové pokrývky byly akumulovány ve vodních nádržích, což se projevilo i na vodní nádrži Klíčava, kde vydatné deště o víkend a na počátku minulého týdne způsobily vzestup hladiny v nádrži o 13 cm za týden.

Sníh se vyskytuje v povodí Vltavy pouze v horských partiích Šumavy, v meziročním srovnání je zásoba vody ve sněhu minimální. V některých sledovaných profilech jde o jedny z nejnižších hodnot za celou dobu pozorování pro dané období.

V povodí Vltavy se připravuje výstavba menších vodních nádrží Senomaty a Šanov na Rakovnicku a propojení s budoucí nádrží Kryry v povodí Ohře.

Povodí Ohře

Pokud jde o zásoby vody ve sněhu, aktuálně je to 15 mil. m³, v roce 2019 byla 260 mil. m³. Významné vodárenské nádrže v povodí Ohře mají zásobní prostor naplněny v rozmezí 78–84 %, menší vodárenské nádrže jsou naplněny z více než tří čtvrtin. Naplnění zásobních prostorů ostatních nádrží se pohybuje mezi 80–100 %.

Povodí Ohře připravuje výstavbu vodního díla Kryry, jehož hlavním účelem bude nadlepšování průtoků v povodí Blšanky a převodem vody také v povodí Rakovnického potoka. Oblasti Blšanska a Rakovnicka jsou dlouhodobě hydrologicky deficitními oblastmi. Převod vody je připravován ve spolupráci s Povodím Vltavy.

Povodí Labe

Aktuální zásoby vody ve sněhu jsou 127 mil. m³, minulý rok byla 1717 mil. m³. Naplněnost zásobních prostorů vodních nádrží v povodí Labe se pohybuje v rozmezí 85–100 %. Nižší naplněnost je v nádržích Seč (79 %), Vrchlice (70 %) a Mšeno (58 %). Výrazně vyšší je oproti loňskému roku naplněnost nádrže Rozkoš. Ve vodárenských přehradách je naplněn zásobní objem 26 mil. m³ (z celkových 30 mil. m³).

V povodí Labe se očekává, že vodní toky se již během jara dostanou do stavu sucha, menší toky zcela vyschnou. Zásobování z přehrad pro pitnou vodu nebude ohroženo, může však dojít k omezování odběrů pro průmysl a zemědělství. Obchodní plavba v úseku Ústí nad Labem-Hřensko bude prakticky zastavena.

Omezování minimálních zůstatkových průtoků pod nádržemi lze očekávat na přehradách Les Království, Rozkoš, Seč, Pařížov a Vrchlice. Byla zahájena revitalizace říčního ramene Jordán na Orlici, která pomůže zvýšit zásoby podzemní vody. Zvažuje se také zvýšení hladiny u přehrady Rozkoš o 20-30 cm, to by pomohlo zadržet až 2 mil. m³ vody.

Povodí Moravy

Zásoba vody ve sněhu byla v loňském roce 480 mil. m³, nyní je 57 mil. m³. Z nádrží v povodí Moravy vodohospodáři vypouští jen nezbytné minimum vody. Významné vodní nádrže Vranov a Vír jsou naplněné na zhruba 60 % zásobního objemu. Právě z tohoto důvodu podal státní podnik Povodí Moravy již v lednu žádosti o mimořádné manipulace na těchto vodních dílech. Jejich cílem je akumulovat co nejvíce vody pro případ, že by se v průběhu roku sucho nadále prohlubovalo. Nádrže v Beskydech jsou naplněny téměř na 100 %.

Zásadním opatřením pro zajištění vody pro oblast Zlínska a Uherskohradištska je připravovaná vodárenská nádrž Vlachovice, která může zajistit odběr pro vodárenské účely ve výši až 350 l/s.

Opatřením, které je možné realizovat ve výrazně kratším časovém horizontu, je navýšení hladiny na střední a dolní nádrži vodního díla Nové Mlýny o 35 cm. Bez technických úprav nádrže by tak bylo možné navýšit zásobní objem o 9 mil. m³.

Povodí Odry

Současná zásoba vody ve sněhu je 62 mil. m³, v roce 2019 činila 400 mil. m³. Všechny významné nádrže mají vysoký stupeň naplnění (90-100 %). Zásoba vody ve sněhu je nízká, řádově v jednotkách milionů m³, a to pouze ve vyšších oblastech Jeseníků a Beskyd.

Klíčovým opatřením do budoucnosti je stavba nádrže Nové Heřminovy, která reaguje na oba extrémní jevy – povodně a sucho. Tato připravovaná nádrž zajistí ochranu pro 6 tisíc v současnosti ohrožených obyvatel povodněmi, zabrání průměrné roční povodňové škodě zhruba 100 mil. Kč a zároveň nabídne nadlepšovací účinek řece Opavě ve výši kolem 800 l/s.

Vojtěch Bílý

tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství

Přílohy

- [příloha !\[\]\(7a8011739ec4e250e2f89a547d75fb0a_img.jpg\) \(DOCX, 15 KB\)](#)